

A „KELET” előfizetési díja:
Videkre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 30 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
Másik 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Észleletek.

Bécs, jun. 2.

(Sr.) A kinek volt alkalma közelről figyelemmel kísérni az osztrák államférfiak működését, egyik ámulatból a másikba esik. Annyi kicsinyes hiúság és oly szűklátókörű fel fogás, a milyen képezi az osztrák politikuskok egy jelentékeny részének államférfini tehetségét és tekintélyének alapját, valóban bámulatos. A kiegyezési tárgyalások minden fázisában, a fordulatot, Herbst vagy Giskra valami szeszélye idézte elő és pedig sokszor magára a gazdára is meglepő váratlansággal. Hogy csak egy-két legutóbbi esetet említsék fel, felemlitem, hogy a szeptemberi alku egészen a Herbst műve volt; de ő azért nem vonakodott, a publikum előtt, ellene küzdeni; nem egészen, de egyes részleteiben. Így pl. nem harcolt a bankalku ellen, sőt ebben nagyon melegen kelt a dualismus és Magyarország igényeinek védelmére; feltétlenül követelte a végleges állapotok megteremtését; hanem aztán az alku másik részénél, a restitutiónál küzdött ellene, hangsúlyozta, hogy jobb a provisorium, nem kell végleges megállapodás. Mikor a quota bizottságra volt bízva a bankadósság dolga, akkor még ellenzékét képezett, követelte az adósság egy részének általunk való elvállalását; mikor az megtörtént, akkor újra a kiegyezés ellen fordult. Az ő alteregoja pedig, Dumba kezdeményezte a tavaszon a két fél közt a közeledést, e végre maga adott ebédet, hol minden megszélesített, mikor a plenum elé került a dolog — ellene szavazott. Ezekből kitűnik, hogy milyen nehéz az osztrák politikuskokkal valamire menni és ha végre mégis látja jó a kiegyezés, sőt többet mondunk, ha maga a dualismus napról-napra erősödik, az a körülmények, a helyzet oly követelményének tűnik fel, melyen semmiféle osztrák szeszély ki nem fog.

Igen érdekes észleleteket lehetne tenni: ugy a kiegyezés természetére, mint a monarchia két fele közötti viszony dualistikus alakjára nézve, azon nagy vita alatt, mely az osztrák képviselőházban a quota és restitutió kérdése felett lefolyt. A mi a dualismust illeti, ez napról-napra tért nyer, nem csak a viszonyokban; de az osztrákok fejében, sőt szívében is. Most már maguk is belátják, hogy milyen kincset, biztosítékot nyertek a dualismusban saját alkotmányosságuk és nemzeti hegemoniájuk érdekében; nem játszanak oly

A „KELET” TÁRCZÁJA.

TIZENKETTÖDIK ÓRÁBAN.
ELBESZÉLÉS.
Írta:
FRIEDRICH HAGEN FRIEDRICH HAGEN.

Tizedik fejezet.

(22-ik folytatás.)

Swen is ben volt már a ladikban, s egy evező rudat megragadott, hogy eltávolítsa azt a parttól.
A könnyű jármű gyorsan engedett a lökésnek; mr. Durham felvonta a vitorlát; a ladik féldalra hajolva mint nyíl röpült tőve a habokon.
— Né ily bolond népet sem egy hamar látam még; dörmög magában a hajós, a tova sietők után nézve, „az egyik bolondabb, mint a másik. De bánom is én! nekem mindég; a ladik meg van feltele, s jó megfizetve; ha minden áron vízbe akarnak fullni — ám lássák! alkalmasint meg van mindenkinek a maga gyönyörűsége, mint az ördög mondta volt, mikor a csálány közé állt.
Brr! milyen hideg van ma, mint éppen novemberben.
Az ember jót húzott pálinkás bűtyköséből, még jobban beburkolódott gyapjú szövetű felöltőbe, s behúzódott ismét kalibájába, melyből mr. Durham a Swen megjelenése zaklatva volt ki.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DIJZATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stain János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

— A képviselőház — a „Köz.” híreszorit — júliushó elején fog feloszlataitni. Jelen állásukra alatti a kiegyezési előterjesztéseken kívül a rendőri kihágásokról szóló s. a. helyeg- és illeték-törvény módosítását ezéaz tjavaslatokat számdékszik a kormány letárgyalatitni. Széll, pénzügy-miniszter, a N. Pest. Journ. értesülése szerint ez utóbbi javaslaton több módosítást teend.

— Az olasz-osztrák-magyar vámszerződés meghosszabbítottatott junius végeig. Mint a B. Correspondenz írja, biztos kilátás van arra is, hogy ezen szerződés ez év végeig meg fog hosszabbítatni.

— Orsováról írják junius 1-éről: Gröller tábornok parancsnoksága alatt állomásozik itt most az állandó 300 főnyi honvéd-őrségen kívül 600 közös hadseregbeli katona, kiknek egy harmada őrzi a törökök régi ágyuit Uj-Orsován (Ada-Kalen.) A katonák alig várják már, hogy mások által felváltassanak, mert az leirbatlan, mily mérvű a piszok és rendellenység ezen elhanyagolt, dűlőfűben levő várbn. A katonák sálórkban tanyáznak és kertük az épületeket. Gröller tábornok, ki most itt marad, már többször átnézett a szigetre és azt állítja, hogy abból rövid idő alatt nem nagy költséggel, nagyon kies váracsakát lehet csinálni, egyuttal oly erődöt, mely valóságos kulcsa a Dunának. Az őlemezés Orsováról történik. A vasuti csatlakozást itt bizton reménylik és hiszik, hogy a magyar kormány azt rövid idő alatt engedélyezni fogja, az ország forgalmi érdekeit szem előtt tartva.

— Bécsből írják a B. Correspondenznek: Andrassy gróf különböző nyilatkozatai rendkívüli hatást tettek, nemcsak a magyar delegatusokra, hanem az osztrák politikai körökre is, és nincs kétség, hogy az osztrák törvényhozás most nagy többséggel megszavazza a 60 millió forintnyi hitel fedezetéről szóló törvényjavaslatot. Andrassy grófnak a magyar delegatio külügyi albizottságában adott nyilatkozatai oly annyira feltűntek, hogy az ellenzék tagjai sem akartak most már Andrassy politikájá ellen a nyilvános ülésben kikelni, csak később, miután Szilágyi Dezső is megjött, határozták el magok, hogy vitát indítanak, amár a mód és irány fölött még nem egyezhettek meg. Az ellen azouban határozottan tiltakoznak, hogy Szécheny Antal gróf is hozzájuk tartozik, vagy az ellenzék nézeteit tolmácsolná.

Érdekes kommentárul Andrassy nyilatkozatához szolgálhat a következő megjegyzése, melyet tegnap tett: „A lapok rosszul fordították

ténni talán nemsokára; de előbb szeretnék még egy pár szót váltani önnel. Legyen tehát csendesen, s hallgasson reám!

Swen szégyelt a halálfelelem okozta nagy felindulást, mely egy percze erőt vett rajta, s megosztá őt higgadságtól. Leült ismét helyére, s töle kitelhető nyugodt hangon szót:

— Mi mondani valjóa van?

— Csak az, felelt az angol, hogy ön ugy cselekedett irányomban, mint egy gaskölyök. Ön egész barátsággal meghívtam önt házamhoz, ön a barátságot elfogadta, s mialatt mosolygott s kezét szorított velem, szívében gyűlöletet érzett irántam, s titokban ujongott vakságom és gyengeségem felett. Ön rá mertem volna bízni önre őszszes vagonom, nóm s gyermekim életét, és ön bebizonyította nekem, hogy önöl s az önöz hasonlóknál becsületet s hűséget hasztalan keres az ember. Tudja-e az ur, hogy az én nyelvemen mit neveznek nemes embernek és mi a nemesség legfőbb fogalma? Becsület, igaz elműség.

Bennetek németekben ép oly kevéssé van meg e fogalom, mint maga a dolog.

Swen vére forrott, a mint ellenfele megbántásra megbántást halmozott így egymásra. Arra nem volt képes e perczen gondolni, mily halálalosan megsértette ő maga ez embert. Szerette volna reá rohanni, s kezeivel megfojtani őt; de akkor nem mondhatta volna el neki azt, mi szívét nyomat, mit el akart mondani.

— Bevezéats ön p kiáltott fel vad sietségel, és most hallgasson meg engem is! visszadobom önnek szemé közé mindazon sértő kifejezéseket, melyekkel engem elhalmozott! Ön merészel áru-lásról, hűségéről beszélni, melyet alkotvettem ön ellen? Megsértettem a vendéglátás jogát! Legyen! de miként cselekedett ön egy szegény leánnyal szemben, ki házába követte, önbe bízva, hogy atyja, testvére, férje lesz nekie? Nem kívánt ő egyebet tiszta szerelemről — egy nemesen érző

e mondatot „gare á qui touche”, mert az nem azt jelenti, hogy „jaj annak a ki meglátmad”, hanem „jaj annak, a ki minket érint.”

A keleti kérdés.

A berlini Postnak egy pátérvári levele tagadja, hogy Oroszországban háborus párt léteznék. Joggal hiszi, hogy már elég volt az áldozatból. Oroszországban is nagy a nyomo. A háboru ezernyi családot megfosztott támaszától, megingatta a pénzügyet, 20 évvel vetette hátra Oroszországot. Így állván a dolgok, a Post jámbor levezelője ekkép folytatja: az „Az Angliával való háboru csak arra szolgálhat, hogy a keleti kérdést még jobban őszekuszálja. Oroszország valódi érdekei közelednek Anglia érdekeihez. A nagy, még majdnem érintetlen Oroszország az angol tőkének és angol intelligentiának tág tért nyit. Nem Anglia ellen van gyűlölség, hanem az angol korona tanácsosai ellen, a kik nem becsületes politikájokkal a háborut felidéztek.”

Bukarestben — mint onnan a Pol. Corr.-nek írják — abban reménykednek, hogy Románia, habár csak saját érdekeinek védelmi körén belül is, be fog bocsáttatni a congressusra. Bizonyos, hogy Bratiannu miniszterelnök fogja ott Romániát képviselni; lehetséges, hogy Cogalniceanu is elkíséri. Románia azt kívánja, hogy mostani területé épségben maradjon, függetlensége elismer-tessék és semlegessége biztosítottassék; továbbá azt, hogy a Macedoniában lakó, nagyszámu románok politikai állását a congressus szabályozza.

A magyar delegatióból.

Bécs, jun. 2. A magyar delegatio nyilvános ülése tizenegy órakor kezdődött. Baross Gábor interpellálja a külügyminisztert, tudja-e hivatalosan, hogy mikor lép össze a congressus; ki küldi szét a meghívókat és mily alapján jött az létre. Zsedényi Ede kérdi, mi való a „Globe” által közölt pontokból? Andrassy gróf felel, hogy ma érkezett tudósítás szerint a congressus végleg biztosítva van és folyó hó 11-én ül össze Berlinben. A meghívókat Németország küldte ugyan szét, de ő volt az, ki a congressust indítványozta és őszeküzte. A congressus alapjairól most még nem nyilatkozhatik; a „Globe” közleménye nem authenticus.

Ezután következik a külügyi budget tárgyalása. Falk Miksa előadó azt hiszi, hogy Andrassy gróf nyilatkozata után csakugyan nem szükséges politikai discussiót indítani. Apponyi Albert gróf követeli, hogy Andrassy gróf törekedjék, hogy

nő mást nem is kíván ennél — de ez volt az egyetlen portéka, mit nem adott ön neki! Szerel-met! mit tud egy oly hideg, őnzó ember mint ön, a szerelemről! Mit mivel ön ama drága záloggal, mely eseten silány kezeibe lett letéve? Az érző szívű, fenködt szellemű leányból, egy benseje mélyleg megtört nőt csinált, kit egyedül búszkesége tart fen, hogy el ne süllyedjen. Elraboltam azt öntől, mi soha sem is volt birtokában, mit hogy birjon nem is volt rérdemes soha. Igen, elraboltam öntől, s örülök neki! Mit használ az most önnek hia dícsékvőnek, ki becsületet és hűséget emleget, hogy csalásdaggal ide csalogatott, hogy vízbe fullak mint egy kutya! Slet vagy halálban azért mégis enyém ama felségés nő, és önre nézve elveszett mind ezen, mind a más világon, akár éljen, akár haljon ön!

Mialatt Swcn szenvedélyének, mely szívét heves dobogásba hozta, s ereiben lüktetett, a félig örült szavakban adott kifejezést, nem vette észre, mint hajtotta el a vihar ladykjokat távol a parttól, bé a folyó közepébe; nem hallotta, mint jön valami zugás, mely néhány percz óta a locogó víz és suhogó eső zaján át tompán hangzott feléjük, mind közelebb, közelebb; nem látta, mint mered reá a kődön keresztűl egy nagy tűzes szem; nem, mint válik ki a távol homályából egy roppant tömeg, s irtóztató sebességgel rohan feléjük, míg a völgyön keresztül süvöltő gőzöz vízben csapkodó kerekének robaja fel nem riasztá őt örületéből, s a szörnyeteg veres tűzszem gyonosan meredt reá.

— Evezzen jobbra, az isten szerelméért, evezzen jobbra! kiáltott felugorva, s mr. Durham felé rohanva.

— Miért? kérdé ez. Elvesztettem őt, ha élek, ha halok; de ön se bírja őt.

Es ezzel megnyomta az evező lapátot, hogy a ladik közvetlenül ama hullámok felé repült, melyeket a gőzösnek kelle a jövő perczen átszelni, s most a szörnyeteg ott is volt már. Egy lökés,

Hirdetési díjak
Hatosor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:
Bécsben: Oppelk Alajos Stadl Stabenbachi Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hasznateln és Volgler (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapeston. Hasznateln és Volgler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Serrvaktár 5. sz.

Nyilttéri czikkok
gármond sora után 25 kr. Hasznateln.

Kiadó-hivatal:
Stain János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

a congressuson a san-stefanoi szerződés összes pontjait tárgyalassanak és igyekezzék Románia integritását és a dunai várakat fenntartani. Kukuljevics anektálást ajánl az aegoi tengerig. Zsedényi Ede kimondatni indítványozza, hogy Bosznia ne occupáltassék. Falk Miksa hosszasan reflectál a mondottakra Tisza miniszterelnök figyelmeztet, hogy a magyar ellenzék sem indítványozott oly peremporikus határozatot, mint Zsedényi. Andrassy gror kiejti, hogy csak czélzatosan lehet neki oly politikát imputálni, milyent Apponyi gr. festett. Szilágyi Dezső örömmel constátálja, hogy Andrassy gróf most a helyes uton van, csak megmaradjon rajta.

A részletes vitában elfogadtatnak azután a bizottsági javaslatok.

Bécs. junius 2. A magyar delegatio pénzügyi albizottsága elfogadta ma az appropriatióra vonatkozó előterjesztést, de a közös vámbevételek előíranyzatát 9 millióra leszállította.

Bécs, jun. 2. A magyar delegatio külügyi albizottsága elfogadta a boszniai menekültek segélyezésére vonatkozó előterjesztést és erőlyes határozatot proponál ez ügyben.

A gyapjubehozatal az erdélyi részekben.

„A romániai gyapjubehozatal az erdélyi részekben” czim alatt a lapok hasábjain közreadott kétrendbeli cikkünkben gyapjukereskedésünket, Bomániával és a szomszédos török tartományokkal, igyekszünk méltatni: láttuk az adatokból, hogy milyen fontos ág ez a kereskedés az erdélyi részek forgalmában, különösen a délkeleti és keleti erdélyi megyékre nézve.

Jelen közleményünkben a gyapjuiparról fogunk regisztrálni egyet-mást, a mennyiben t. i. az erdélyi részek nemzetgazdásztaában nagyobb jelentőséggel bír.

A gyapju Brassóban, Szebenben és e két város vidékein, továbbá a székelýföld déli részén három alakban jön kereskedelmi forgalomba: először mint mosott vagy mosatlan gyapju egyenesen piacra kerül; másodsor mint iparanyag; s harmadsor mint a háziipar egy igen fontos anyaga.

Mint kereskedelmi czikk, a finomabb gyapju legnagyobb része (mintegy 20—22 ezer métermása évenként) gyapjutisztítóba kerül; ilyen gyapjumasó gyár Brassóban van 7. A megmosott gyapju aztán „erdélyi gyapju” név alatt a budapesti és bécsi piacokra kerül, mint árucikk.

Brassóban a gyapjumasós néhány év óta kiterjedtebb mérvet öltött s a brassói piac néhány nagykereskedője foglalkozik ez iparral. Kik között legnagyobb czégek: a Schmidt Károly és Albert, Zell Frigyes Arzt és társa stb. cég.

egy csattanás, egy vadkiáltás — vége! a rögtön megállt kerekék által felszántott habok zajlása — egy az uszó Swen előtt elrohanó sötét tömeg — egy kötél, melyet a fedélzetről jó szerencsére dob-nak le, s mely kezébe akad, s a két görögösen ragadja meg e mentő eszközt — erős karok, melyek a villámgyorsán lebecsült hajtó lépcsőn felemelék — és ekkor mely eszméletlenség, mely jöltezőleg borul az utóbbi percz borzalmaitól egész az örűlésig felzaklatott lélekre.

Tizenegyedik fejezet.

Swen még mindig eszméletlen állapotban volt, midőn föléra eltelével lakására szállították és így találta Benno is, ki után madame Smitz, első rémületében, maga szaladtott el.

Benno annyira fel volt indulva, hogy rugókon lökének minden erejét össze kelle szednie, hogy egész higgadsággal megtehesse intézkedéseit, s mindent, mit Swen állapota megkívánt. Mintán bőséges érvágás után legalább az első percz veszélyeit elhárította, átadta betegét a madame Smitz ápolásának, s sietett a folyóparti villába, hogy mrs Durhamnak, ki remélhetőleg nem hallott még a baleset felől, szükség esetén segélyére lehessen. Kevés idő múlva ismét visszatért, meg halványabban, dultabb arccsal mint azelőtt s madame Smitz-el, ellenkezése dacára kiküldötté a szobából, hogy magára maradjon a beteggel, ki félig éber állapotban, folyton félre beszélt. És most e csendes, szorongással telt órák alatt, teljes bizonyosságot nyert a felől, mit már úgy is rég sejtett, és máskor oly vigágra hajló szíve, mind jobban-jobban elszomorodott, mentőli hosszasan pillantott be amá sötétlő jörvénybe, mely oly egyszerre nyílt meg, s mely az egyik áldozat felett, melyet már elnyelt, sehogv sem akar bészárulni.

(Folyt. köv.)

A finomabb bányagyapjút, mosatlan állapotban, királyhágotulni spekulációnak szokták összevásárolni és az ottani kalapgyárak és kalaposok számára elszállítani.

Az iparanyagot felhasznált gyapjút tekintve: a finomabb gyapjút, — annak kivételével, melyet fennebb említett és melyet egyenesen piacra visznek, — Brassóban a posztó-készítők, (kiket ott megkülönböztetnek az u. n. gyapjú-szövőktől), vásárolják, kik legnagyobb számban itt és Szébenben, kisebb számmal Segesvárt, Medgyesen és Beszterczón vannak; a szebenieknek közös fonógárjuk van.

A brassói posztó aztán nagyobb részt Romániába megy kereskedésre; sokkal kevesebb részben, továbbá Szébenből s egyebünne a posztó és flanel belföldi piacokra kerül; taval a kolozsvári ipar- és iparműtörténelmi kiállításra igen jó és szép brassói ruhaposztók voltak kiállítva, melyek a tárlat látogatóit egészen meglepték izletes kiállításuknál és jóminőségükkel fogva; a kolozsvári, ugy-e vásárhelyi és más erdélyi kisebb piacok igazságot is gyakorolnának ezáltal s valószínűleg illetileg sem vallanák kárát annak, ha ily módon az osztrák, német, francia és angol ruhaposztót kiszorítják hazánkba. Csak már ezen az uton is hány meg hány száz ezer forintot, melyek milliókra felrognak, tartanak benn a hazában, a hazai posztóipar támogatására, fejlesztésére!

A gyapjúnak mint iparanyagának feldolgozásánál meg kell említenünk, hogy a finomabb bányagyapjút a kalaposok Brassóban, Kézdivásárhelyen, Nagy-Ajtán, Udvarhelyen, N.-Szébenben s még egyébütt is a földiművelő nép számára parasztkalaposoknak dolgozzák föl, milyenneket különösen Brassóból és környékéről sokat visznek Romániába piacra. Ez irányban azonban fájdalom a műveltebb osztályokat a legnagyobb részt az összes erdélyi részekben a külföld látja el főveggel, miáltal ismét roppant pénz vándorol ki évenként hazánkba.

(Folyt. köv.)

A Voltaire-ünnep Párisban.

Egyszerűségében nemes s vége felé impozáns ünnepély volt az, melyet a múlt Páris színe-jára Voltaire halálának századi évfordulóján a Galté-színházban megült. Spuller nyitotta meg beszédével az ünnepélyt, panasolvá, hogy olyan halhatatlannal érdemes lángész megünnepelése igazolni is kell, de hozzátéve, hogy a nagy ember, ki halála után már négyszer verte vissza a legelkeseredettebb támadásokat a császárság, a restauratio, a második császárság alatt a legutóbbi években, olyan ellenfelek részéről is, mint Chateaubriand, de Maistre, Bonald: szármalmas vállvonással veheti a most végvonaglásban levő, mérge maradtékát okádó párt esetén rágalmazásait. Legjobb és leggyőzedelmesebb védője Voltairenek saját irataiban van; ezeket mind nagyobb körben elterjeszteni a leghelyesebb és legnemesebb mód az ő megünnepelésére. Ma tehát e szerény teremben, minthogy sajnálatunkra az idő szelleme nem engedte meg az ünnepélynek a szabad ég alatt való megtartását, a mint a nagy halottnak méltó lett volna, mégis mindenki összegyűlt, vagy legalább képviselve van, a ki valami tekintetben lekötöztette Voltairenek, legelőször is az írók társasága, aztán a parlament mindkét háza, az Institut, a forradalom halhatatlan alkotása, végre az ifjúság, a haza reménye, és ha az ünnepély helye és lá-

Egy kivégzés ezelőtt 26 esztendővel.

Két akasztást láttam életemben. A Róza István és a Nagy Albertét. Róza István közönséges gonosztevő és elvetemedett rablógylkos volt, Nagy Albert egy szerencsétlen politikai rajongó, ki annyira érthető természetes boszúból, politikai rajongásból lett összeesküvő és szerencsétlen tévedésből és véletlenből gyilkos á.

Mindkettő egész az utolsó pillanatig megőrizte hidegvérét és férfiaságát, és bátran halt meg. De mily különbség van mégis a két halál és a két bátorság között! Róza István roppant és aljas bűnűnek öntudata alatt megtörve, földreszúrt szemekkel, szégyenkezve fogadta múltján súlyos ítéletét, s csak a legutolsó percekben, a végrehajtás pillanatában tanúsította azon megadó bátorságot, mit főképp a vallás vigasztalásából merített, s mely számára a jövő életben bocsánatot ígért. Nagy Albert ellenben azon kihívó büszkeséggel és tüntető, mondhatnám helyke bátorsággal fogadta a halált, melyek csak nagy eszmék mártírjainál találhatni, kik halálukkal is lelkeiket példát akarnak nyújtani, és fenséges nyugalommal szarnokaikat még haláluk pillanatában is megegyeztetik.

Nagy Albert iskola- és honvédtársam volt, s ha jól emlékezem a Marosvásárhelyen lakott 47-ik zászlóaljban szolgált. Azon marosvásárhelyi főbíróknak vagy tanácsosoknak volt fia, ki forradalom után börtönre és vagyonvesztésre ítélték, s kinek kint és közszereletheben állott neje, egy rajongó és bátor honleányt, mert a bevonuló osztrák hadseregnek ablakában véletlenül egy percze ráhat fordított, a parancsnok nyilvánosan megvesztette. Borzasztó, alig bízható brutalitás,

toogatottsága nem emelkedik is tárgyának magaslátára, de azért egy férfi sorakozik mellé, a ki a 19. századra nézve majdnem annyi jelentőséggel bír, mint Voltaire a 18. századra nézve; ugyanazon eszmék harszosa, ugyanazon igazságok profétája, csak még nemesebb nyelv mezejében s a költészet hasonlíthatatlan varázsával, — Victor Hugol (Kitoró tetszése. Az egész gyűlekezet fölállva üdvözlö az ősz költőt, ki Voltaire szobra alatt ülvé, alig bír érzelmeivel.)

Rövid szünet után Deschanel képviselő, az irodalom tanára, kitűnő előadó, élcses szónok, adja elő Voltaire életét s irodalmi működését. „Voltaire: Páris; Voltaire: Franciaország”, ezen kezd beszédét. Nagy vonásokban festi Voltaire életét, elmés észrevételek kíséretében. Folytonos viharos taps közt cölöz a politikai eseményekre és személyiségekre. A legujabb vádakra áttérve: „Ha Voltaire Jeanné d'Arcot megbántotta, ki égette meg?” Voltaire nemcsak nagy, hanem jó ember is volt; szelíme ragyogása elhomályosítja szívét. Az idylli Ferneyben patriarkháként élt, hol az irodalom szent székén trónolt. Kétféle szellem van, dogmatikus és gunyoros. Az előbbiek, mint Husa, prágai Jeronimus stb., megegyeztetik magukat, ez utóbbiak elleneiket égetik meg. Voltaire ironikus szellem volt. Azt követelte Franciaország számára, a mit ez azóta a világ beleegyezésével teljesített. Rombolt is sokat, de vakहित és visszavetést pusztított s ezt sajnálják sokan. Voltaire-nek volt szíve. Hitetlen sem volt olyan, mint elenei állítják. A lángész pedig sohasem magasztosabb, mint mikor jószággal párosul. (Taps.) Szónok most a mondottakat Hugora vonatkoztatja, a mi újabb viharos tapsot idéz elő. Végül örömtől fejezi ki, hogy a gyűlekezet annyi idegen részvevőtele mellett s a század legnagyobb írójának elnöklete alatt tartatik meg.

Most Victor Hugo lép, zajos ovatio közt, az emelvényre. Beszédét im itt közöljük:

Victor Hugo beszéde.

Uraim! Ma száz éve egy ember halt meg. Halhatatlannal halt meg. Évekkel terhelt, művekkel terhelt, a legnemesebb és legfőbb felelősséggel, a figyelemre méltó és helyreigazított emberi lelkiismeret felelősséggel terhelt költőzött el. Áldottan és átkozottan távozott, átkozva a mult és áldva a jövő által, — s ez a dicsőségnek két jeles alakja. Halottas ágát egyfelől a kortársak és az utókor dődvölete, másfelől az a hurrogás és gyűlölet diadala környezte, mely az engesztelhetetlen mult ad azoknak, a kik ellen harcoltak. Ő több volt mint egy ember: egy század volt. Tisztet gyakorolt és küldetését teljesített. Őt nyilván az a felsőbb akarat választotta el a munkára, mely épp oly láthatólag mutatkozik a sors törvényeiben, mint a természet törvényeiben. A 84 év, melyet átélt, elválasztja az apogaeus levő monarchiát a hajnalodó forradalomtól. Születésekor XIV. Lajos még uralkodott; halálakor már XVI. Lajos uralkodott; úgy hogy bölcsője a nagy trón utolsó sugarait, és sírja a nagy örvény első fényvonalait láthatta. Vannak jó örvények is, azok, a melyekbe a rossz lezuhan.

Azért vagyunk itt, hogy megbizonyítsuk a civilizációt. Azért vagyunk itt, hogy tanúságot adjunk a haladásról, hogy a 18. századot igazoljuk a 19. századdal, hogy üdvözöljük a nemes harszósokat, hogy üdvözöljük a népek nemes erőfeszítéseit, az ipart, a tudományt, a bátor előre-törést, az emberegyeztető munkát, szóval hogy dicsőítsuk a békét, e magasztos közakarót. A béke a civilizatio erénye. A háború a bűne. Azért vagyunk itt e nagy pillanatban, ez ünnepélyes

mely akkor egész Erdélyben a legkínosabb felindulást, félelmet és elkeseredést idézte elő. De e rémkorszakban ennél még bízhatatlanabb kegyetlenség is történt elég. Megérthető tehát, hogy Nagy Albert, kinek szívét a közös hazafi fájdalom és kétségbeesés kívül az anyján ejtett e rettenetes gyalázat és sörlelem emléke is izzó vakként égette, mily mohó vágygyal leste és ragadta meg a legelső alkalmat, mely hazafi és emberi bosszuszomja kielégítésére kínálkozott.

Nagy Albertet a forradalom alatt utoljára Marosvásárhelyen találkoztam; a fegyver letétele után, mely a szélrózsa minden irányába szétszórta bennünket, sok ideig mitsem hallottam felőle; nem tudtam leléte-e, be van-e sorozva, vagy mint annyi ezren, lappangva bujdosik?

1852-ben januárjában egész véletlenül találkoztam vele Lendvay Marozánál, ki akkor atyjánál a hatvani utczában lakott. Azért jött fel Postre, mint mondá, hogy az egyetemre irassa be magát. Megtette-e, nem tudom. — Annyi bizonyos, hogy néhány napig a Lendvay szállásán tartózkodott. Mondott napon mind a hárman együtt ebédelünk a magyar és hatvani utczák sarkán levő Baráth-féle vendéglőben. Azután néhány hétre újból eltűnt, s csak az elfogatását megelőző estén találkoztam vele ismét véletlenül ugyancsak az említett Baráth-féle vendéglőben.

Jól emlékszem, a nemzeti színházban éppen „Don Caasari” adták. Az apa a czimszerpezt, fia pedig a puskamártés inast adta. Előadás után a Baráth vendéglőbe mentem vacsorálni, hová Marozival találkoztam adtuk egymásnak.

A vendéglő egészen telve volt, egyetlen asztalnál volt csupán hely egy zugban. Az asztalnál behuzott kalappal és tenyerére hajtott fejjel, úgy hogy arcát nem láthattam, egyetlen ember

órában, hogy áhitattal bódoljunk az erkölcsi törvénynek, és megmondjuk a világnak, mely Franciaországot hallja: Nincs — csak egy hatalmas — az igazságot szolgáló lelkiismeret; s nincs — csak egy dicsőség: az igazat szolgáló lángész.

A forradalom előtt így alakult a társadalom: Alant a nép; a nép fölött a klérus által képviselt vallás; a vallás mellett a hatóság által képviselt igazságszolgáltatás. S mi volt ekkor a nép? A tudatlanság. Mi volt a vallás? A türelmetlenség. Mi volt az igazság? Az igazságtalanság.

Itéljék meg, hogy messze megyek-e szavaimban. Csak két, de döntő tényt idézek: Toulouseban 1761. okt. 13-án egy háában egy folakasztott fiatal embert találtak. A tömeg zavarog, a papság villámot szór, a hatóság informál. Öngyilkosság volt — gyilkosságot csinálnak helyébe. S mi érdekbel? A vallás érdekében. S kit vádolnak? Az apát. Huguenotta, s meg akarta gátolni fiát, hogy katolikus legyen. Erkölcsi szörnyűség és anyagi lehetetlenség — mindegy! ez az apa megölte fiát; ez az agg folakasztotta ezt az ifjút. A justitia dolgozik, s ime a fejlemény. 1762. márcz. 9-ikén egy ősz embert, Jean Calast, kiviszik a köztérre; levelekötetlik; kerékre kötik, lecsüngő fejjel. Három ember van mellette a verpadon; egy David nevű káplán, ki a szenvedőt ápolja, egy pap, kezében feszülettel, s a bakó, kezében vasruddal. A bakó fölemeli a vasruddat s eltöri a szenvedő egyik karját. Ez földortit és ejául. A káplán buzgólkodik, illó sokat saivatnak az elítélte, fölébred; most újabb csapás, újabb földortítás, Calas elveszti eszméletét; föléleszik és a bakó újra kezdi. S minthogy minden tagot két helyen törnek el, nyolcz a kinszenvedés. A nyolczadik ájulás után a pap csókra nyújtja neki a feszületet; Calas elfordítja fejét, s a bakó megadja neki a kegyelemcsapást, azaz bezuza mellét a rud vastag végével. Így halt meg Jean Calas. Ez két órahosszat tartott. Halála után kiderült az öngyilkosság. De gyilkosság mégis követtetett el. Ki által? A bírák által.

Ime a másik tény. Az őreg után a fiatal. Három évvel később 1765-ben Abbevilleben egy viharos és szeles éj után egy hiden egy korhat őreg keresztet emeltek föl a földről, mely három század óta a hid karfájára volt szegve. Ki vette le a keresztet? ki követte el a szentségtörést? Nem tudni. Ki a bűnös? Az amiens érsek monitóriumot boesát ki. E monitórium nem más, mint rendelet az összes hívekhez, hogy a pokol büntetésének terhe alatt vallják be, hogy mit tudnak, vagy vélnék tudni erről, vagy arról: a fanatizmus gyilkos sugalmazása a tudatlansághoz. Az amiens érsek monitóriuma hat; a szobeszedés bőcsége áruhássa növekszik. Az igazságszolgáltatás kihozza vagy véli kihozni, hogy azon éjjel, midőn a keresztet földre vetették, két ember, két tiszt, La Barre és D'Etallonde, végig ment az abbevillei hiden, hogy részek voltak, s hogy egy katona dalt énekelt. A törvényszék, az abbevillei bírók, két elfogatási parancsot adott ki. D'Etallonde megmenekszik, La Barret elfogják, kiszolgáltatják az ítélőszéknek. Tagadja, hogy átmént a hiden, bevallja, hogy dalt énekelt. Az abbevillei bíróság elítéli; ő főlebbe a párisi parlament-hez. Párisba viszik; az ítéletet helyesnek találják és megerősítik. Visszavezetik Abbevillebe, megállsolvá. Rövid leszek. Az iszonyu óra elérkezett. Rendes és rendkívüli kérdésekkel kezdik faggatni La Barre lovagot, hogy vallja be bűntársait; mi-csoda bűntársait? hogy egy hiden átmént és egy dalt énekelt; szétörik egyik térdjét a kinpadon,

ült, előtte néhány kiüritett boros palack. Jó estét kívántam és helyet foglaltam. Akkor nem tűnt fel, de későbbben visszaemlékeztem rá, hogy későnetemre az ismeretlen ijedten összeresztett és gyorsan oldalasához kapott. Csak midőn hirtelen feltékitett, ismertem fel. Nagy Albert volt. — Szervusz Bercei! — kiáltám örömmel. — Milyen szerencse, hogy találak. Marci is itt lesz mindjárt. — Kezet nyújtottam neki, ő azt sohajtottással és keserű mosolylyal fogadta. — Hol jártál már megint? Hová szöktél előlünk? — Faluzni voltam és pompásan mulattam. Igazán egyszer te is eljöhettél velem, majd meglátnál, milyen derék fiúkkal ismertemtelek meg! — Felelé szórakozottan, s különös tekintettel körül nézve a tágas teremben.

Csakhamar Marci is megjött, s mintegy negyedrőrig voltunk együtt, midőn Nagy Albert hirtelen, mintha valamely sürgős dolga jutott volna eszébe, megmozdította óráját, s türelmetlenül csöngetni kezdett a füzetűl pincér után. „Itt felejtettem magamat; sokat ittam, többet, mint a mennyit nekem most inni szabadna, s majdnem elmulasztottam egy felelő fontos találkozót. — Isten veletek fiúk, meg lehet soká vagy talán soha többé nem látjuk egymást. Adja isten, hogy egy és ott lássuk egymást, a hol én szeretném!” Ezzel felugrott, kezét szorított és gyorsan tovastett és ped.g nem a termen át a főbejáraton, hanem az udvarra nyíló mellékajton át, mely alig pár lépésnyire volt az asztaltól. — Mintha lábzetem vagy ittas lett volna, azt a hatást tettem rám is, Marczira is, mivel még valami negyedőráig maradtunk a vendéglőben, s azután hazamentünk.

(Vége köv.)

a vállat, hallva a csont ropogását, elájul; másnap 1766. jun. 5-én La Barret az abbevillei nagy piacra hurcolják; itt egy égő máglya lobog, fölolvassák az ítéletet La Barre előtt, aztán letörik keze fejét, majd vastag harapófogval nyelvét szakitják ki, végre kegyelemből a fejét vágják le és a pöczébe vetik. Így halt meg La Barre lovag. Tizenkilenc éves volt.

Ekkor, óh Voltaire, te az iszonyat fölkiáltását hallatad s ez örök dicsőséged leend.

Ekkor elkezdőd a mult iszonyu pörét, védted a zsarnokok és szörnyek ellen az emberi nem ügyét, és megnyerted. Nagy ember, légy áldott örökre!

Uraim! E borzasztóságok egy művelt társadalomban történtek; az élet vig és könnyelmű volt; jártak-kelték; se föl, se le nem tekintettek; a közöny gondatlansággá lett; kedves költők csinos verseket írtak; az udvar csupa ünnep volt; Versailles ragyogott, Páris nem tudott semmiről; s ebben az időben, a bírák kerébe törtek egy agastyánt, s a papok kitépték nyelvét egy gyermeknek egy dalért.

E ledér és gyászos társadalommal szemben, az egy Voltaire — látva az összes erőket, az udvart, a nemességet, a pénzhatalmat; ez állhatatlan uralmat, a vak tömeget; e szörnyű hatóságot, mely oly nyomasztó volt az alattvalókra s oly tanulókon az uralkodók előtt, tiporva és hízlelegre, térdelve a népen a király előtt, e szenteskedő és vakbuzgó papságot, — Voltaire egymaga üzent háborút ennek az egész coalitciónak s megvitta a harcot. És mi volt fegyvere? Az, mely olyan könnyű mint a szél, és olyan hatalmas, mint a menykő. A toll. Ezzel harcolt, ezzel győzött.

Uraim, hódoljunk emlékének.

(Folytatjuk.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Denculeszku Dumitru és társainak rabló-gyilkossági bűnjegyében tartott végtárgyalás.

(Vége.)

Második nap, május 27-én.

A tárgyalás 9 órakor kezdődik. Szőnyegen van a mult év június hó 20-án este Hosszuszárón Klármann Baruch házában elkövetett rablógylkosság. A tanúk között vannak Klármann Mór, Klármann Róza és Löbl Izsák; két első a meggyilkoltak gyermekei, utóbbi, a sora, végre Klármann akkori szolgálója Balann Marie, ki 18 éves.

Elnök: Klármann M.-hoz: Beszélje el lelki-ösméretesen, mit tud a m. év június 19-én Hosszuszárón történt rablógylkosságról?

Klárman. „Mi, én, atyám, nővérem és bátyám éppen vacsoránál ültünk egy hosszukás asztalnál, midőn az ajtó lassan felnyílik, s midőn velünk szembe négy fegyveres ember megáll, ezek közül az egyik fegyverét atyámra előlve, az őregtet földre terítette. A lövés következtében a gyeritya elaludt. Én pedig felugrottam és a legközelebbi 2 rablót megfogva azokat az ajtón kifelé toltam, helyesebben a viaskodás közben ők voncoztak ki engemet, hol karomon már is megáruírtve az egyik rabló revolverével fejemen sújtott egy, hogy eszméletlenül azonnal földre rogytam, mely perczotól fogva semmire nem emlékszem többé.

Elnök: „Rábirna-e a rablókra ismerni?”

Klárman. A többi háromra nem, de erre (Denculeszku mutatra) igen, bár ha akkor izmosabb volt és jobb kinevű. Hisz akkor is ugyan ebben a nadrágban volt, jól emlékszem, hogy ő volt az, ki atyámra lött.”

Elnök. „Mit szol a Klárman vallomásaiból és ismer-e őt?”

Dnes. Valótlank állítja az ellene felhozott és határozottan tagadja, hogy valaha látta volna.

Klárman M. után nővére, Klárman férjezett Victor Róza kihallgatása következett. K. R. 20 éves, csinos, egy kissé halvány alak.

Elnök ugyanazt a kérdést intézte hozzá, mint bátyjához.

Klárman R. Az említettekhez a következőt mondja. Az egyik rabló a pénz után kérdőzködött, mire én azt feleltem, hogy nem tudom, hogy a pénz hol áll, a mannyiben az ott levő kofferemben láthatják, hogy én magam is csak látogatónak vagyok itt.

Erre a rabló egy arcosapással leterített és a másik szobába ment, mely alkalmat felhasználva a hálószobába húzódtam, hol ez úgy alá rejtözve bevártam míg a rablók eltávoztak.

Onnan kijöve, vérbőben és halva találtam atyámat, bátyámat pedig eszméletlenül szintén a földön heverve, a szekrényeket pedig feltörve és kirabolva.

Elnök. „Megismerné-e a tettest?”

Klárman R. annyit tudok, hogy közöttük egy magos, erős, fekete göndörhajú egyén volt, de hogy épen ez (D-re mutatva) lett volna az — nem merem esküvel állítani.

Mint 3-ik tanu kikérdeztetik a szolgáló, ki elmondja, hogy miként bátorították a rablók, s hogy gertyát gyújtani kényszerítették végre, hogy fejszét kértek, mire ő azt felelte, hogy nem tudja, hogy a fejsze hol van, az a bére nem pedig az ő dolga. Erre megkérdeztetik, hogy megismerne az embert, ki töle mind ezeket kívánja?

Szolgáló. Meg bizony. Ez volt az. (D-re mutat.)

Elnök. Mit szol hozzá?

D. Hazudik és ezen kívül vallomása nem is lehet érvényes, a mennyiben mint család-gazdája érdekében fog vallani (derűtségg).

Kihallgatatik még Löbl Izsák. Ki szótén huzamos ideig fektet seibeiben. Vallomása az előbbiekel megegyezik.

Elnök. Előmutatja Denculeszkuinak többek közt Klárman ezüst óráját, mire D. azt feleli, hogy azt Deanutól kapta.

Erre elnök 12 $\frac{1}{2}$ órakor a tárgyalás folytatását d. u. 3 órára tűzte ki.

Elnök d. u. 3 $\frac{1}{4}$ órakor a d. e. félbeszakított tárgyalás fonalát felvévén Moc J. bíró felolvassa a Grossmann Eliás gazdaszonya Kratochevill Józseffal felvett, s az 1877. jun. 10-én Petrilan Grossmann házában történt rablógylkosságra vonatkozó jegyzőkönyvet.

E jegyzőkönyv, valamint az orvosi látlelet azt tanúsítja, hogy hat vagy még több lövés történt egyszerre.

A lövése Grossmann fegyvert ragadott, ki-sietett szobájából és bárha halálosan volt megsebesülve, még is szembe akart szállni a rablókkal.

Látva azonban, hogy a rablók nagyszámmal vannak, felhagyott ebbeli szándékával, és „Pepi wir sind verloren, es sind viele, schrei tolvaj! tolvaj!” szavak után a szobájába húzóda összerogyott.

A rablók erre a párnája alatt levő pénzt elvették, a szintén megsebesült gazdaszonytól pedig elő kérték az ékszereket, s erre elmentek a raktárba, hol magukat engliszbitterrel és rostossinnal álltva éjfélután 2 óráig mulattak.

A rablók közül az egyik a gazdaszonyt ágybafektette és azt mondta, hogy ne merészeljen szólni, mert ha nem egyeb, úgy jár mint az oláh, kit épen most vertek agyon, reggel pedig menjen a kórházba.

Erre Petrocsényfélé indultak, hol utközben Predon Györgyével Grossmann szolgálójával találkoztak, kit gazdája spiritusért küldött volt az átlomásra. Ezt szintén megtámadták, s puská agyával állkapcsát bevették.

Eln. Kihallgatja nevezett szolgálót, ki előadja az ügy menetét, hogy kezeiken gyűrűt viseltek, s hogy összesen 10-en voltak, s hogy a pipák, gertyatartók, kabát s egyéb apróságok, melyeket az imént látott, Grossmann tárgyai.

Eln. Denculeszkuhoz fordul és kérdi, hogy ő is azok közt volt-e, kik Grossmann ablakán belöttek.

D. Én az egészet a szinből néztem és nem tudom, hogy a sok közül melyik lötte agyon a seidit.

Eln. Hiszem maga dicsekedett vele, hogy Fodor (akkor így hirdette magát) lötte meg a seidit.

D. Most is tagadja, hogy lött volna és azt állítja, hogy Nicolay Gy. lött, ő pedig csak 80 frt vett el.

Eln. Hát a gazdaszonyra ki lött?

D. Nem tudom, én nem.

Előhívatik Nicolay Györgye.

Eln. Volt-e a Grossmann szobájában?

Nic. Én a szinbe voltam, hogy mi történt nem tudom.

Eln. Ki lött, egy-e vagy többen?

Nic. Én nem tudom.

Eln. Hiszen maga ráncsigálta a gazdaszonyt ide-oda. Ki volt még magával?

Nic. Senki.

Elővezetetik Tielanku Juon.

Eln. Mit tud a Grossmann házában történetekről? Hányan voltak és maga hol volt akkor?

T. Én a szinben voltam, de ha jól emlékszem hatan voltak ott.

Eln. Ki lött a házba?

T. Nem tudom.

Eln. Ki mondta, hogy Dumitru lött?

T. Ő maga (ha ő hazudott, én is hazudok.)

Eln. Mindnyájan löttek-e?

T. Mindnyájan.

N. és Denc. Nem igaz.

Dencs szerint Velcu lötte meg Grossmannat ez azonban társainak kimondásával ellenkezik.

A rablók egyéb bűntetteinek, így a m. év jun. 4. és 5. közötti utonállást valamint a valei sertéskezeskedők kirabolását reasumirozva, elnök felolvastatja a rablók előéletére vonatkozó bizonyítványokat és ezzel a végtárgyalást 6 órakor bezárja.

Másnap d. e. (28) következett a k. ügyészt-vád- és az illető védők védbeszéde, mely 11 óráig tartott, midőn a k. törvényszék az ítélet hozatalára visszavonult.

A közönség feszülten várta az ítélet kihirdetését, melyet fennállva előbb magyar, aztán románnyelven hallgatott végig. Az ítélet szerint Denculeszku Dumitru, kétszerez: rablógylkosság és több rendbeli rablásban való részesség miatt kötlő által halálra, Nicolay György 15 évi, Tielanku Juon 10 évi, Marian Petru 5 évi nehéz börtönre ítéltettek el. A védők ez ellen fellebbezésüket jelentették be.

r. l.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. június 4.

A magyar haza legelhagyottabb inségre jutott árvája, a hazai ipar érdekében emeljük itt fel ismételtén kérő szavunkat e lapok t. olvasóinak.

Az erdélyi háziipar- és iparfejlesztő egyesület megalakult, hogy a magyar társadalmat tömörítésre szólítva fel, ipart teremtsen az egék által is iparra teremtett e szép kis hazarésznek.

Ha vannak e hazának fiai, a kik egyházaknak, iskoláknak tesznek kegyes alapítványokat és nemes erkölcsüket kívánják oltani a népbe, nyujtsanak pár fillért a józan élet, a családiaság, a takarékoság legfőbb forrása, a lélekmentesítő munka templomának felépítéséhez.

Ha vannak, kiknek szívébe nyílik mások nyomora s jótekonny egyletek, árvaházak segélyezésével enged szíve nemes szolgálatának, jöjjön és tartson velünk is, hogy az ipar oktatásával kenyeret adjunk az éhez kezű és saját munkája útján ünnepi ruhával cseréljük ki a róla csüngő rongyokat.

Ha vannak, kik a hazát magyarnak és boldognak akarják látni, jöjjenek és ne engedjék, hogy idegenek iparának rabslógója legyen és idegen földre küldve vagyont, koldussá tegye önmagát.

Ha vannak, kik adófizető országokat ohajtának a haza számára hódítani, jöjjenek s ama külföldre küldött sokszor több milliót, mint a mennyit saját államának fizet a magyar, segítsenek benn tartani a hazában, hogy boldog legyen népe, erős és hatalmas az állam, melynek ilyen népe van. Jöjjenek és hódítsák meg Magyarországot önmagának.

Nem szédülés, nem népámtás, a mit ez egylet akar; a magyar társadalmat akarja csupán szövetkezésre bírni, erőt egy nagy célra összpontosítani; ám válasza magy e társadalom eszközeit, használja fel, mint legjobbnak hiszi erőt, de mentse meg magát, mert nincs az égnek s földnek hatalma, mely megmentse őt, ha nem segít önmagán.

Az erdélyi háziipar- és iparfejlesztő egyesület pártoló tagsági díj a hat évi kötelezettséggel évi 2 frt. Alapító tagsági díj 50 frt.

Alfárások szerkesztőségünkben vidékről is elfogadjatnak.

— **A cath. lyceum** ifjúságának tegnapi (junius 3-ik) nyári táncvizalma a lövöldében egyike volt az idény legkedvesebb, legnépesebb és leganimáltabb mulatságainak; a szép, nagy közönség alig fért el még a többi majálisoknál olyan nagyknak bizonyult nyílt tánczteren is; mikor pedig úgy 9 óra tájt a hűvös éji levegő elől bevonultak a nagy terembe, az annyira meglelt a mulatózókkal, hogy még mozogni is alig lehetett, a tánczolás megkísérteni még épen örült gondolat lett volna. Nem volt mit mást tenni: a rendezősek kénytelen volt, az egészségügyi szempontokat méltányol minden jóakarata mellett is, francia négyeseket 200 pár is tánczolta; újra áttenni a táncztermet a csillagos, szabad ég alá, honnan aztán csak éjjel után, midőn a gyermekereg elámosodva hazament már s átengedte a tért egészen a „nagyoknak“, vonult vissza a közönség ismét a nagyterembe. A szép vigalomnak aztán, mely este hét órákor kezdődött, csak a derengő hajnalpír vetett véget; ez a körülmény, valamint az a kedves emlék, melyet a mulatságról a résztvevők mindnyájan magukkal vittek, a legjobb bizonyítvány a rendező ifjúság számára s közölők azok, kik az idén bevégeztek tanulmányukat, meg lehetnek előgedre a fényes sikerrel: ezt az érettségi vizsgálatot summa cum laude állották ki, teljesen érettek egyetemi majálisok rendezésére.

— **A helybeli rom. kath. főgymnasiumi** dalárda által f. junius 2-án d. u. 4 órákor folyó költségeinek fedezésére tartott hangverseny alkalmával tetszés szerinti belépti díjakból befolyt összesen 107 frt 11 kr. Ebből leszámítva a 33 frtnyi kiadást, marad tiszta bevétel 75 frt 11 kr. A dalárda iránt tanúsított e nemeslelkű érdeklődésért az adakozóknak az intézet nevében köszönetet mond Kolozsvárt, jun. 3-án 1878. A rom. kath. főgymnasium igazgatósága.

— **A jogász majálison** a segélyező egyesület javára felülfizettek: dr. Farkas Lajos egyetemi tanár 10 frt. Simon Elek polgármester 3 frt, dr. Concha Győző e. tr. 3 frt, dr. Generich Antal e. tr. 3 frt, dr. Csiky Viktor e. tr. 3 frt, dr. Plósz Sándor e. tr. 3 frt, dr. Vályi Gábor e. tr. 3 frt, dr. Groisz Gusztáv e. tr. 3 frt, dr. Óváry Kelmén 3 frt, dr. Hőgyes Endre e. tr. 3 frt, Szabó Károly e. tr. 2 frt, Csiki Lukács 2 frt, Sugár József ügyvéd 2 frt, Indali Gyula jogtudor jeltől 1 frt, Özv. Jancsó 1 frt, dr. Szilasi Gergely 1 frt, Májor József 1 frt. Általános bevétel 314 frt, egy drb. 1 frtos tallér; kiadás 263 frt 14 kr. Tiszta jövedelem 51 frt 86 kr. és egy drb. 1 frtos tallér. Fogadják a tisztelt felhívásokat a bizottság forró köszönetét. Kolozsvárt, 1878. máj. 31. A rendező bizottság.

— **Pongrácz Lajos** és Molnár János jól szervezett népzenekarukkal közelebből körutra indulnak az erdélyi és szomszédos királyhagyományli térszékbe; e körútjukban fel fogják keresni a nagyobb városokat és fűrdőket s azokban hangversenyeket rendezendek. Körútjuk programja ez: Szamos-Ujvár, Décs, Beszterce, Szász-Régen, M.-Vásárhely, Medgyes, Bázna (fűrdő), Segesvár,

Brassó, Előpatak (fűrdő), Sepsi-Szt-György, Tusnád (fűrdő), Borszék (fűrdő), Fogaras, Nagy-Szében, Gyula-Féjvárad, Déva, Hátszeg, Arad, Temesvár, Nagy-Várád. Ajánljuk a derék zenészeket a vidéki közönség figyelmébe. — Ifj. Gucci János, egyik legkitűnőbb kolozsvári czimbalmos a napokban Maros-Vásárhelyre ment át, hol egy évig fog tartózkodni. M.-Vásárhely közönsége egy igen jó zenészt nyert Gucciiban, kinek tűzrelpatant népdalait és csárdásait megérdemlik a meghallgatást.

— **Egy óriási kigyóról** értesítik lapunkat Mező-Szent-Mihálytelekről; mint t. levelezőnk írja, a kösségtől egy negyedóránnyira fekvő erdőben az erdőpásztorok egy roppant nagy kigyót láttak, melynek hossza 300 centiméter, vastagsága pedig 120 centiméternyi lehet. A pásztorok, kiknek állítását még több ember tanusodása is erősíti, már három hét óta gyakran látták ez óriási kigyót az erdőben. Ha igaz ez emberek állítása, akkor mindenesetre meglepő jelenség, hogy az erdélyi részekben akkorára fejlett kigyó létezik, ha csak azt a lehetetlenséggel határos eshetőséget nem föltelezzük, hogy kérdéses szörnyet valami kelet-indiai szélvész terelte volna idáig. T. levelezőnk megígérte, hogy személyesen meg fog győződni a valóságról s lapunkat is értesíteni fogja.

— **A koloss-monostori** m. kir. gazdasági tanintézetnél a 187%-ik tanévre az I-ös éves tanfolyamban nyolc állami alapítványi ösztöndíjas és tizenkét szabadhely megürülve, ezeknek betöltésére ezenul pályázat hirdetik. Ezen helyek elnyerésért való folyamodványok a következők szerint: I. Az állami alapítványi ösztöndíjas helyeket illetőleg: Ezen helyeket az alapítvány értelmében kizárólag csak erdélyi vagy kapcsolt részekben született, iskolai tanulmányait sikerral végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból, az intézetbeni lakás, fűtés és világításból, a folyamodó által hozandó ág- és törülközőneműek mosatásából, esetleg ingyenes gyógykezelésből és a tanévek alatt tandíjmentességből. Az ezen helyekért bélyegmentes folyamodványokhoz mellékelendő: 1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gymnasiumi, vagy 6 real, vagy 6 polgári iskolai osztályról. Több osztályt vagy érettségi vizsgát felmutatók előnyben leendnek. 2. Keresztelő levél a születési hely s legalább betöltött 16 éves kor igazolására. 3. Szegénységi bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat igazolására. 5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodó részére a szükséges kerti kézi eszközök (kés, olló, körülbelül 4 frt érték) beszeresztetnek s 5 forint biztosíték érette letéltetik. E biztosíték a tanulónak a pálya végétől vagy egészen, vagy a rontási érték letudásával visszaadatik. II. Az intézeti szabadhelyeket illetőleg: Ezen helyek élvezetében az erdélyi és kapcsolt részekben kívül születettek is részesülhetnek. A szabadhely áll havi 17 frt élelmi költség fedezése mellett, ugyanoly ellátásból, a minőben az ösztöndíjasok részesülnek. Az ezen helyekért folyamodványokhoz mellékelendő: 1. Iskolai bizonyítvány, mint fennebb. 2. Orvosi bizonyítvány. 3. Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodóért a fentebbi szükséglet beszerzésén s a biztosítékon kívül a 17 frt havi élelmi pénz előlegesen s a félévenkénti 10 frt tandíj pontosan fog fizettetni. Ezen ügybeni folyamodványok f. év július hó 15-éig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron (u. p. Kolozsvár) benyújtandók. Ez alkalommal egyuttal tudatattik, miszerint intézetnek külfalattak is felvétetnek s számukra a bejelentési határidő szeptember 30-a. Az intézet „Értesítője“ kívánatra megküldetik. Kolozs-Monostor, 1878. év május hó 24-én. Vörös Sándor, igazgató.

— **Üngyilkosság.** Brassóban egy Bida nevű olasz, vasuti alvállalkozó, az „arany naphoz“ címzett vendéglőben múlt hó 31-én föbe lötte magát.

— **A m.-vásárhelyi „Dalkör“ és „Zeneegylet“** vasárnap tartotta meg tavaszi mulatságát a nagy erdőn. A folyvást ijesztő borús idő sok családot tartott vissza az előre néposnak ígérkezett mulatságtól, mely, dacára ennek, egyike volt az idei nyári mulatságok legsikerültebbjeinek. Ott volt kicsinyben M.-Vásárhely színe, java s vidám hangulatban töltötte az időt késő este s élvezte a zöld üdítő kellemét. A dalárok s a zeneegylettel fölálva előadott zene- s énekdarabok folyvást derült hangulatban tartották a közönséget, mely Nátyi senjé mellett tánczra kelt. Az ifjúság nagyobb része csak az est beálltával hagyta el az erdőt s felgyújtott fáikra fényel, lobogó élen vult be szép rendben a városba.

— **A m.-vásárhelyi „Dalkör“** lobogója ügyében hathatós lépések történtek. Ugyanis a napokban kérte föl egy küldöttség, névszerint dr. Csiki József, Mentovich Gyula és Ugron István szülőanyának gr. Bethlen Istváné ö nagyságát, ki azt készséggel elvállalván, egy szép himnusz szalagot ígért a lobogóra, melyet egyfelől egy szép lant, másfelől pedig „Egyesült magyar hazánkért dalra, tette föl fiuk“ című felirat, mint a dalkör jelszava, fog díszíteni. Tekintélyes egyének vették pártfogásuk alá ez ügyet, s teljes a remény, hogy ez ünnepély igen sikerült lesz, mely a közbeeső székegygyűlés miatt szeptember havában fog megtartani.

— **Gruber Mihály,** maros-vásárhelyi polg. iskolai tanár, szombaton este M.-Vásárhelyt életveszélyben forgott. A nevezett este az Elba mulató-kertből Bihari Sándor és az „Erdélyi H.“ szerkesztője társaságában indult haza felé. A kertből kijöve, kissé elmaradt, míg két társa a korom-sötéttségben úgy szölvá tapogatózva, a hidon áthaladt. Az uszoda szegletéhez érve, azonban felült G. hosszas elmaradása, mi két társát viszatértegre állította. E pillanatban tompa segélykiáltás hallatszott. E hangok a malomárokba hatoltak föl, hol G. evickelt a hús vízben, esernyővel kezében. A mély és sebesen rohanó vízből csak a legnagyobb erőműszítéssel sikerült uszva annyira fölkapaszkodnia, hogy a segélyére ment emberek kezét megragadhasssa, kik azonnal szárazra húzták. Valóban csodálkozunkat kell kielezőnk a fölött, írja az „Erd. H.“ hogy ugy az Elba bejárata, mint maga a sétány világítására mi gond sincs fordítva. A szükséges karfák is hiányoznak.

— **A Vilmos császár** ellen elkövetett merénylet roppant szenatiot keltett Berlinben. Az egész város talpon állott s a császári ház tagjai, a diplomácia képviselői és a főtisztek egyre tödultak a palotába. Messze kiterjedő összehívásról is beszólnek, s ennek folytán szigorú rendszabályokat várnak. A merénylet elkövetése után a minisztertanács azonnal összehívott. A császár sok vért vesztett, de sebe nem életveszélyes. A Laue orvos által aláírt orvosi jelentés így hangzik: „A császár elleni merényletnél két értilővés süttetett el, a sértek mintegy 30 szem, az arcba, a fejbe, mind a két karba és hátba furódtak, a sebek egyike sem mutat közvetlen életveszélyre. A császár éles fájdalomokat szenved, de percig sem veszle lélekléleletét. Az általános állapot örvendetesen kijelölő.“

— **Üngyilkosság** vallási rajongásból. Gmundenből írják: Ahammer Anna helybeli háztulajdonosnőnek m. hó 21-én azon rögeszméje keletkezett, hogy neki reggelre az égbe kell jutnia, mert az ő számára már itt e földön nincs menekvés. Említett nap előtti estén ezen nyilatkozata után kiugrott ágyából, hogy nyaka köré különböző szent képeket és reliquiákat aggasson, de miután nem találta, azt hitte, hogy rossz szellem nékves. Említett nap előtti estén ezen nyilatkozata után kiugrott ágyából, hogy nyaka köré különböző szent képeket és reliquiákat aggasson, de miután nem találta, azt hitte, hogy rossz szellem nékves. Említett nap előtti estén ezen nyilatkozata után kiugrott ágyából, hogy nyaka köré különböző szent képeket és reliquiákat aggasson, de miután nem találta, azt hitte, hogy rossz szellem nékves.

— **A konstantinápolyi tűzvéssz** alkalmával szomorúan tűnt ki, hogy a Széchenyi gr. parancsnoksága alatt álló tűzoltóság nem teilehetett meg feladatának azért, mert műszaki szerekkel nincsen kellőleg ellátva. A tűzoltóság szervezése alkalmával a porta lázas tevékenységet fejtett ki az intézmény felvirágoztatása körül; a háboru kitörése óta azonban azt az ügyet háttérbe szorították, nem kevésbé fontos ügyek s azóta a tűzoltóság jóformán stagnált. Most, hogy a porta legett s a hiány nagyon érzékenyen kitűnt, ismét komoly intézkedéseket tettek folyamatba a tűzoltóság végleges szervezése és teljes felszerelése céljából.

— **Mire használják az egyiptomi mumiákat?** Egy angol, ki nem rég a mostani győgytárakról rőpiratot írt, beszéli, hogy 1872-ig Angolországba minden évben 10 ezer tonna mumiacsontot szállítottak, minden tonna alatt 20 mázsát érte. 1872-ben betiltották a szállítást, azonban ennek dacára is folytatják azt. A csontkivétel legalább is 30 évig tartott. Ezen számokból könnyen el lehet képzelni, mily roppant mennyiségű hullákat tartalmaznak az egyiptomi temetőhelyek. A csontokat Angliába hordják, hol leginkább trágyázásra használtatnak. Így aztán könnyen megtörténhetik, hogy egy király vagy egy bűszke hercegnő csontjai más közönséges csontokkal vegyülve valamely angol répa föld trágyájul szolgáljanak. Sic transit gloria mundi!

Jogi rovat.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.“

— Seemann Ágostonnak özv. Árkozi Jánosné elleni ügyében, ez utóbbinak 1147 frt 50 kr-ra becsült kolozsvári ingatlanai jul. 3-án eladatnak.

— A dévai kir. ügyészségnek az alügyészi állomás betöltendő.

— Berkovics Bernátnak Péchy János és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 14.879 frt 30 kr-ra becsült apahidai ingatlanai jul. 30-án eladatnak.

— Gáll Istvánnak Dregán Juon és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 1399 frt-ra becsült fejdéri ingatlanai jul. 2-án eladatnak.

— A m.-újvári sóhánya hivatalnál a hivatal-tiszti állomás betöltendő.

— A kolozsvári pénzügyigazgatóság kerülő-téhez tartozó adóhivatalnál egy adóellenőri állomás betöltendő.

— Szabó Józsefnek Gáll Ferenc elleni ügyében, ez utóbbinak 15,052 frt-ra becsült szombat-falvi ingatlanai aug. 6-án eladatnak.

— Dumbravics Józsefnek Siegel A. Lajos és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 10.000 frt-ra becsült brassói ingatlanai jun. 24-én eladatnak.

— Schöndfeld Jakabnak Orbán János elleni ügyében, ez utóbbinak 1610 frt 20 kr-ra becsült csucsei ingatlanai jun. 24-én becsáron alól is eladatnak.

— Grünfeld Józsefnek Ütő Gábor hagyatéká

elleni ügyében, ez utóbbinak 8187 frt 59 kr-ra becsült ádamosi ingatlanai jun. 28-án eladatnak.

— Dr. Gajzágó Joachimmak Jézsek Adalbert és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 1526 frt 32 kr-ra becsült kolozsvári ingatlanai jun. 26-án becsáron alól is eladatnak.

Soldosné Lujza asszony mint vendég.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Bérlet szűnet. Kolozsvárt, csütörtökön junius 6-án 1878.

Soldosné Lujza asszony negyedik vendégjátékánál:

FALU ROSSZA.

A budapesti nemzeti színház által 1874-ik évre kitűzött pályázaton 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszimű, dalokkal, 3 felvonásban. Írta: Tóth Ede. Zenéjét: Erkel Gyula. Rendező Benedek.

Kezdeté 7 és fél órákor.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás.

A kolozsvári Takarékpénztár részvény társulat. 1878. május havi üzlet forgalma. Bevétel: 326 bevét után 105.622 frt 82 kr, visszafizetett váltók 140.512 frt — kr, visszafizetett előlegek 270 frt — kr, visszafizetett jelzálog kölcsönök 900 frt — kr, befizetett kamatok váltó s előlegek után 3.256 frt 34 kr, illetékek 846 frt 30 kr, jelzálog kölcsönök után befizetett kamat 3.977 frt 50 kr, értékpapírok eladásából 1.000 frt — kr, értékpapírok után befolyt kamat 5.250 frt — kr, visszafizetett elhelyezmények 20.226 frt 66 kr, elhelyezmények után befizetett kamat 256 frt 16 kr, házbér az intézet saját háza után 1.110 frt — kr, állam illeték előlegek után 8 frt 60 kr, összesen 283.236 frt 37 kr, pénztári maradvány ápril 30-ról 125.549 frt 50 kr, fösszeg 408.785 frt 87 kr. Kiadás: visszafizetett bevétel s tökécsített kamatok 173 tétel után 65.296 frt 19 kr, betéti folyó kamatokra 613 frt 25 kr, leszámított váltókra 132.463 frt — kr, előlegek értékpapírokra 5.470 frt — kr, jelzálog kölcsönökre 13.200 frt — kr, értékpapírok vételére 950 frt 50 kr, értékpapírok kamataira — frt 15 kr, tisztifizetésekre 696 frt 66 kr, kezelési költségekre 9 frt 50 kr, napi biztosí díjakra 92 frt — kr, 1877. évi részvény kamat s osztalékra 288 frt — kr, az intézet (Tömösvári féle) háza vétel ára illetékek együtt 8.377 frt 20 kr, jövedelm adóra 476 frt 38 kr, házbér jövedelem adóra 410 frt 38 kr, apoláros költség az intézet saját háza után 26 frt 25 kr, bélyeg illeték betéti kamatok után 18 frt 40 kr, állam illeték előlegek után 8 frt 60 kr, összesen 228.396 frt 46 kr, pénztári maradvány május 31-én 180.389 frt 41 kr, fösszeg 408.785 frt 87 kr. Kolozsvárt 1878. május hó 31-én.

Kimutatás.

A tordai „Takarékpenztár“ 1878 Májusi havi üzlet forgalmáról. Bevétel: április haváról bejött készpénz 7,639, frt 25 kr, 130 betétben 5,974 frt 60 kr, visszafizetett váltókban 100,900 frt, visszafizetett előlegben 2,190 frt, kamatokban 2,627 frt 15 kr, különbözle díjakban 506 frt 95 kr, visszaleszámítottakban 17,370 frt, államilletékben 2 frt 80 kr, betéti könyvek díjában 3 frt 30 kr. — Összesen 136,404 frt 05 kr. — Kiadás — visszafizetett betétekről 14,292 frt 78 kr, visszafizetett betéti folyó kamatokról 185 frt 01 kr, leszámított váltókról 89,990 frt, előlegekről 2,985 frt, visszaleszámított váltók kamatairól 306 frt 72 kr, kezelési költségekről 14 frt 70 kr, tiszti fizetésekről 457 frt 50 kr, adóba 200, perköltség előlegül 40 frt, betéti kamatok után járó díjért 5 frt 55 kr, állandídjért 2 frt 70 kr, együtt 126,211 frt 26 kr, május végével pénztári készlet 10,192 frt 79 kr. Összesen 136,404 frt 05 kr. Tordán 1878 május 31-én.

Piaczok árai.

— **Kolozsvár** piaci árak 1878. május 30-ról tisztabuza 7 frt 80 kr, rozs 6 frt — kr zab 2 frt 60 kr, 100 kilo széna köve 2 ft, 20 kr, alomszalma 1 fr 30 kr, zsupszalma, 1 frt 50 kr, egy köbméter fa usztatott 3 frt — kr, 1 kilogramm fagygyugyertya ántött 72 kr, marhahus 40 kr, konyhalisz 20 kr, rizs 28 kr, 1 liter gyöngykása 26 kr, borsó 12 kr, lencse 16 kr, paszuly 12 kr, köles 18 kr, egy hectol. burgonya 3 frt 25 kr. klgr. kősz 9 kr, disznózsír frt — 80 kr, bors — frt 90 kr, hagyma 20 kr, fokhagyma 40 kr.

— **A sz.-régeni** piaczárjegyzése május 30-ról: Egy hectoliter tisztabuza 8 frt 75 kr, elegybuza 7 frt — kr, rozs 6 frt, törökbuza 6 frt 50 kr, zab 3 frt 50 kr, paszuly 12 kr, pityóka 3 frt 50 kr, 100 klgr. széna 2 frt — kr, 100 klgr. zsupszalma 2 frt 70 kr, 100 klgr. alomszalma 1 frt 40 kr, egy kiló disznózsír 1 frt 25 kr, egy kiló turó — frt, — egy kiló disznózsír perzelé 90 kr, marhahus 34 kr, köbméter fa, nem usztatott 2 frt 30 kr.

— **Erszébetváros** piacz árai máj. 29-ről 1878. Egy hectoliter tisztabuza 8 frt 15 frt. rozs 7 frt — kr, elegybuza 7 frt — kr, törökbuza 6 frt 25 kr, zab 3 frt 50 kr, 56 kgr. széna 3 frt 50 kr, alomszalma 1 frt 70 kr, zsupszalma 2 frt 40 kr, egy köbméter fa 3 frt — kr. egy kgr. marhahus 36 kr, konyhalisz 20 kr, rizs 38 kr. disznózsír 1 frt — kr, Bors 1 frt 10 kr. hagyma 12 krajczár, fokhagyma 30 kr. Egy liter borsó 10 kr, lencse 10 kr, paszuly 12 kr, köles 24 krajczár, egy hectoliter burgonya 3 forint — 20 savany káposzta — kr, só 3 frt.

— **A n.-enyedi** piacz árai 1878. május hó 23-ról. 1 hectoliter tisztabuza 8 frt 25 kr, rozs 6 frt 25 kr, törökbuza 6 frt 50 kr, elegybuza 7 frt 50 kr, zab 3 frt 50 kr, árpa — frt — kr, 100 kilogram széna köve 3 frt 20 kr, kőtelen 3 frt — kr, alomszalma 1 frt 20 kr, zsupszalma 1 frt 30 kr, egy köbméter fa kemény 2 frt 35 kr, fagygyugyertya 68 kr, egy klgr. marhahus 40 kr, konyhalisz 18 kr, rizs 40 kr, egy liter gyöngykása 30 kr, borsó 15 kr, lencse 20 kr, paszuly 12 kr, köles 16 kr, póhánka — kr, egy hectoliter burgonya 4 frt 75 kr.

A „KELET“ magán táviratai.

Feladott Budapestén jun. 4. 11 ó. 10 p. d. e. Erkezett Kolozsvárra jun. 4. 11 ó. 50 p. d. e.

— **A Német Császár** állapota javulásban van. Nobiling bevallotta, hogy socialde moerata és a tett elkövetésére sorshuzás útján szemeltetett ki, ezinkosalt nem nevezi meg.

— **A merénylet** felett a magyar delegatio, az olasz kamara részvétüket fejezték ki. Az orosz, angol, osztrák-magyar lapok mind nagy részvétellel irnak az eseményről.

— **Gr. Andrássy** szombaton megy Berlinbe; Törökországot Savfet és Edhem pasa fogják a kongressuson képviselni.

— **A rodopei lázadás** növekedőben van.

— **A delegatio** holnap után elvégzi dolgát.

Távirati tudósítás

a budapesti árutörszde hivatalos árjegyzeteiről junius 3.

Gabona	F a j	Ára 100 klgr.	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegyei bácskai	980 1010 990 10	— — — —
Rozs	magyar	690	710
Árpa	takarmány	630	660
Zab	malta	730	8
Tengeri	magyar	5	6
	bánsági	660	670
	másnemű	630	645
Repce	káposzta	630	645
Köles	bánsági magyar	770	8
Szóvaly (Ussány)	buza	tavasza szállítandó	1135 1040
	Szept.—Oktre szállítan.	10	1010
	rozsa	tavasza szállítandó	—
	Aug. Májusra—junira szállít.	680	685
	káposzta Aug. Szept. szál.	14 1/2	14 1/2
	bánsági Jul. Aug. szállít.	13	13 1/2
(ny.) zesz	100 liter százalékként.	31 1/2	31 1/2

Erték- és váltófolyam.

1878. junius 3.

Magyar aranyjárdék	88.35.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát.
„	2
„ keleti-vasut elsőbség 2	112.—
„ „ állami kötvény 1876 év	75.25.
„ vasuti kölcsön	67.—
„ földterhermentesítési kötvény	100.50.
temesi	78.75.
erdélyi	78.—
horv. slavon	77.50.
magy. szőlődezmá váltáság	82.25.
Osz. egységes államadóság papírban	63.85.
„ „ „ ezüstben	66.40.
„ aranyjárdék	73.80.
1860. államsorsjegy	114.50.
Osz. nemzeti bank részvény	8.10.
„ hitelrészvény	229.80.
magyar. hitelbank	208.75.
Ezüst	103.40.
Cs. k. arany	5.59.—
Napoleon'or	9.48.—
Német birod. mark	58.50.
London	118.65.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békés

